

1. Obiekt

BRAMA - DZWONNICA w ogrodzeniu kościoła parafialnego pw. Św.
Stanisława Biskupa i Męczennika

2. Czas powstania

1823r.

3. Miejscowość

N I E M I R Ó W

11. Zdjęcia rzut przekrój sytuacja orientacja

4. Adres

Niemirów

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo **podlaskie**

gmina **Mielnik**

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Niwice

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975 r.

białostockie

powiat **Siemiatycze**

8. Właściciel i jego adres

**Parafia Rzymskokatolicka
Św. Stanisława Biskupa i
Męczennika w Niemirowie**

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 306 data 26.11.1966r.
dec. nr Kl.III-1/311/66

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Niemirów po raz pierwszy w źródłach jako Niwice w 1495r. W 1548 Zygmunt August nadał tę wieś Stanisławowi Niemirze z Ostromećszyna herbu Gozdawa. Miejscowość należała wówczas do parafii w Mielniku w diecezji łuckiej, a po podziale na dekanaty w 1604 była w dekanacie drohiczyńskim. Niwice pozostawały w rodzinie Niemirów. Po śmierci Stanisława odziedziczył je jego syn Hieronim zmarły w 1611r., a następnie jego syn Stanisław. Od 1616r. uzyskał on zezwolenie króla na zmianę nazwy na Niemirów. Nadano również prawa miejskie. Wytyczono rynek. W jego pn. pierzei w 1620 pobudowano drewniany kościół pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika, z fundacji Stanisława Niemira i jego żony. Powstała samodzielna parafia, a kościół uposażono w dobra ziemskie. Podczas wojen szwedzkich kościół zniszczono. Na pocz. XVIII w. wymagał remontu. Od 1738r. właścicielami miasta zostali Czartoryscy. 15.05.1775r. kościół spłonął. Pobudowano wówczas tymczasową drewnianą kaplicę. Budowę nowego murowanego kościoła rozpoczęto w 1780r., w stylu barokowo-klasycystycznym, z fundacji Michała Fryderyka Czartoryskiego. Projektantem był prawdopodobnie Jan Samuel Becker. Budowę zakończono w 1790, a w 1791r. wyposażono wnętrze. Budowę zakończono z funduszy Adama Kazimierza Czartoryskiego. Po III rozbiorze Polski Niemirów znalazł się w granicach zaboru Pruskiego, a parafia w diecezji wigierskiej. Od 1807r. parafię włączono do archidiecezji białostockiej. W 1814r. pobudowano dzwonnice. W XIX w. miejscowość przeszła najpierw w ręce Niemojewskich, a później Szaniawskich. W 1823r. ks. Marcin Niemiński ogłosił murem cmentarz i wznosił murowaną dzwonnice.

Cd na wkładce

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze wyposażenie instalacje)

Brama-dzwonnica wkomponowana jest w murowane ogrodzenie otaczające kościół parafialny. Położona na osi frontowego wejścia do kościoła.
Murowana z cegły ceramicznej, tynkowana. Kryta 2-spadowym /korpus główny/ i 1-spadowymi /korpus gł. i części boczne/daszkami z dachówki ceramicznej.
Zbudowana na planie wydłużonego prostokąta.
Bryła prostopadłościenna, o zróżnicowanej wysokości poszczególnych części, nawiązująca od frontu do fasady kościoła. Korpus główny składa się z 2 części: -dolnej o kształcie stojącego prostokąta, -górnej, wbudowanej centralnie w trójkątny szczyt, o kształcie leżącego prostokąta, zakończonej frontonem. Do korpusu głównego przylegają z obu stron niższe części, połączone z ogrodzeniem.
Elewacja frontowa korpusu gł.: -dolną część flankowaną na skrajnych ośiach płaskimi pilastrami. Ściana między pilastrami podzielona na 3 poziomy: -w dolnym na osi prostokątny otwór bramny zakończony łukiem pełnym i obramiony szeroką opaską, z 2-skrzydłową symetryczną bramą, -w środkowym pomiędzy dwoma pilastrami łaciński napis, -w górnym-symetrycznie położone 2 otwory o kształcie stojących prostokątów zakończonych łukami odcinkowymi, z zawieszonymi dzwonami. Poziom środkowy oddziela od górnego profilowany gzyms i niewielki pulpitowy daszek z dachówki ceramicznej. Dolne części otworów z dzwonami również uformowano jak daszki pulpitu i pokryto dachówką. W górnej partii usytuowany na centralnej osi otwór z dzwonem o kształcie identycznym, jak otwory z dzwonami poniżej, ale mniejszy. Dolna część korpusu gł. oddzielona od górnej gzymsem profilowanym i 1-spadowym daszkiem. Fronton wieńczący korpus gł. również obwieszony gzymsem profilowanym.
Elewacje frontowe części bocznych: na ośiach zewnętrznych z pilastrami na wysokich cokołach. Podzielone na 2 poziomy gładkim gzymsem, nad którym ułożono płaski daszek z 1 rzędu dachówek. Zwieńczone gzymsem profilowanym.
Elewacja tylna korpusu gł. i części bocznych: gładkie, tylko pod frontonem korpusu gł. występuje gzyms profilowany.
 Brama wejściowa w otworze bramnym-drewniana.
 Napis łaciński na elewacji frontowej: "HOCCE.TEMPLUM./DEO.ADIUVANTE.TRINO./SUMPTIBUS.M.NIEMYSKI.NIEMIR./ANNO.1823.CIRCUM-MAENITUM."

14. Kubatura ok. 90 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 12,3 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne dzwonnica-brama	17. Użytkowanie obecne dzwonnica-brama
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja - 1999 r.- remont generalny:naprawa muru, wymiana tynku, wymiana dachówek ceramicznych, wymiana drewnianych wrót bramy na nowe, wymiana konstrukcji podtrzymującej dzwony		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ogólny stan zachowania dobry. Brama-dzwonnica po remoncie.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

- B. Tomecka, Niemirów. Studium historyczno-urbanistyczne miejscowości, Białystok 1986, nr inw. SOZ B-stok 3389.
- M. Dolistowska, Niemirów. Kościół parafialny pw. Św. Stanisława Bpa i Męczennika. Studium hist. arch. B-stok 1987, nr inw. SoZ w B-stoku, 3598
- I. Galicka, Karta ewidencyjna bramy-dzwonnicy "Zielona" z 1964r. nr inw. SOZ 00161

22. Bibliografia

- M. Kałamajska-Saeed, Katalog zabytków sztuki w Polsce, Siemiatycze, Drohiczyn i okolice. W-wa 1996, s. 45-6

23. Źródła ikonograficzne i fotografla (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst *Ph* mgr M. Pawluczuk, mgr R. Sylwanowicz 11.2000 *Rze*

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr E. Narolewska 11.2000 *Narolewska*

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr M. Pawluczuk 10.2000

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1 wkładka

1. Miejscowość

NIEMIROW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Brama-dzwonnica

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

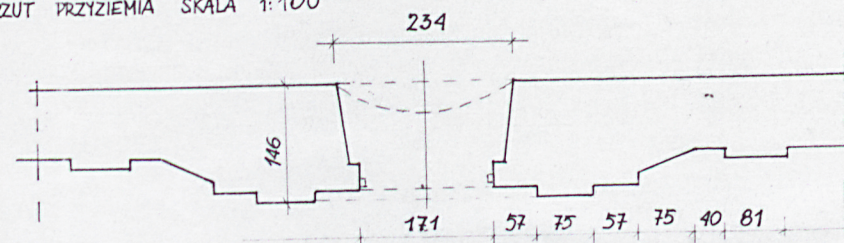
Cd historii, sytuacja, rzut przyziemia, zdjęcia fot.

Cd historii pkt.12:

W nowej dzwonnicy umieszczone dzwony: odlany w 1754r. przez Wittwessa w Gdańsku i w 1779 przez Jana Zachariasza Neutesstla w Warszawie. Od 1851 r. miasto było własnością rządową. Po powstaniu Styczniowym na podstawie aktu z 16.IX.1866r. kościół zamknięto, oficjalnie z powodu zbyt małej ilości wiernych. Ludność przyłączono do parafii w Wysokim Litewskim w powiecie brzeskim, a dobra kościelne przekazano parafii prawosławnej w Mielniku. Kościół był zamknięty do 1905r., wówczas przeprowadzono remont i zorganizowano parafię. W latach międzywojennych kościół był w dobrym stanie. W czasie 2 wojny, w 1940r. po wejściu wojsk radzieckich wieś przesiedlono, utworzono Nowy Niemirów a kościół zamknięto. W 1941 r. tymczasowym administratorem parafii był proboszcz z Tokar. Po 2 wojnie mianowano nowego proboszcza parafii.

RZUT PRZYZIEMIA SKALA 1:100

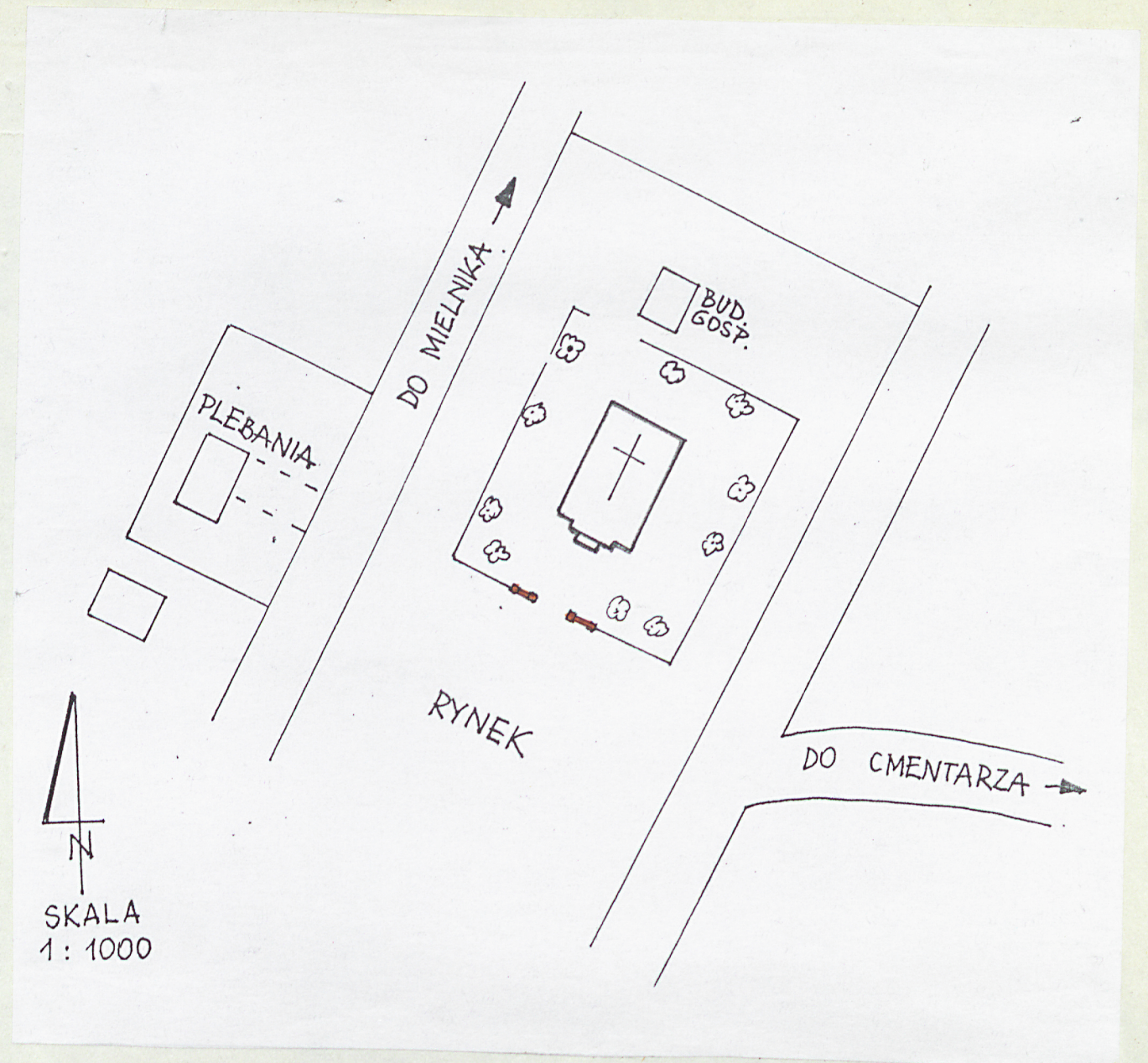

Wkładkę założył: mgr M. Pawluczuk 11.2000r.
(Imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

Jedn. W.A. Olsztyn z. 794/S/ON Z.P. Ostróda z. 662 n. 6000

Wzór ODZ 1985

1. Miejscowość Niemirów	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) Brama- dzwonnica w ogrodzeniu kościół par. p.w. św. Stanisława Bpa	3. Zawartość wkladki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Aktualizacja stanu zachowania obiektu, październik 2003
-----------------------------------	---	--

4. Adres:

Niemirów

5. Przynależność administracyjna:

województwo: podlaskie

powiat: siemiatycki

gmina: Mielnik

8. Właściciel i jego adres:

Parafia rzym.-kat. w Niemirowie

9. Użytkownik i jego adres:

j.w.

19. Stan zachowania:

Obiekt zachowany b. dobrze.

Wzór ODZ 1

Wkładkę założył: mgr Aneta Kulak, mgr Iwona Górka, mgr Grzegorz Ryzewski (ROBiDZ Białystok), 2003-10-08
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: ROBiDZ Białystok

1.Miejscowość
NIEMIRÓW2.Obiekt (nazwa jak w karcie)
Dzwonnica - brama3.Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Aktualizacja stanu zachowania obiektu, marzec 2001.5.Przynależność administracyjna:
województwo: podlaskie
powiat: siemiatycki
gmina: Mielnik

19.Stan zachowania:

Obiekt w dobrym stanie technicznym, po wykonaniu prac remontowo – konserwatorskich w 1999 roku. Położono wówczas nowe tynki i wykonano prace malarskie. Pilastry, przyczółek, gzymsy i spływy wystroju architektonicznego dzwonnicy – bramy pokryte nową dachówką. W 1999 roku podobnie odnowiono ogrodzenie kościoła i pokryto nową dachówką.

Wkładkę założył: Krzysztof Harbaszewski (ROSiOSK Białystok), 08 03 2001.
(imię, nazwisko, data)

Wzór ODZ 1985

Miejsce przechowywania negatywów: ROSiOSK Białystok

